

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК. 7. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО
ПРАВА І ПРОЦЕСУ**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	08 «Право»
Спеціальність:	081 «Право»
Освітня програма:	«Право»

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права і процесу» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Право».

Розробник:

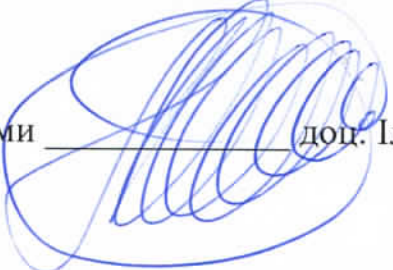
доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Ільків Олег Васильович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол від «1» вересня 2022 року № 1.

Завідувач кафедри доц. Ільків О.В.

Робочу програму погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми доц. Ільків О.В.

Схвалено навчально-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Голова НМК доц. Оверчук О.В.

1.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 081 Право	обов'язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 08 Право	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Освітня програма Право	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права та процесу» схвалена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 08 Право за освітньо-професійною програмою «Право».

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми цивільного права і процесу» розглядає проблемні питання цивільного права та процесу, зокрема, загальні положення цивільного права та цивільного процесу, суб'єктний склад цивільних та цивільних процесуальних відносин; розкрито основні положення вчення про особисті немайнові права, речове право; проаналізовано особливості правового регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною, творчою діяльністю; висвітлено проблеми зобов'язального, сімейного та спадкового права; розкрито основні аспекти вчення про цивільні процесуальні відносини, принципи цивільного процесуального права; висвітлено проблемні питання процесуальних строків, перегляду судових рішень та інші актуальні питання сучасної цивілістики. Наведено аналіз теоретичних поглядів з обраної тематики, судової практики, законодавства України та інших країн.

Мета. Поглиблене вивчення особливих правових інститутів цивільного права та процесу, встановлення проблематики відповідних правовідносин, вироблення навичок опрацювання нормативного матеріалу, вирішення правових проблем на науково-практичному рівні.

Під час лекційних та практичних занять, самостійної роботи студенти, майбутні фахівці з права, **набувають таких компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові компетентності).**

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК 16. Здатність до надання первинної та вторинної правової допомоги військовослужбовцям, ветеранам та учасникам бойових дій.

Опанувавши дисципліну «Актуальні проблеми цивільного права та процесу» студенти повинні володіти такими **результатами навчання:**

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів .

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

РН 18. Мати практичні навички із процесуального супроводу (цивільних і адміністративних справ, кримінальних проваджень) військовослужбовців, ветеранів та учасників бойових дій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини.

Співвідношення правоздатності та суб'єктивних цивільних прав фізичних осіб. Проблеми захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Особливості правового статусу фізичної особипідприємця. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Оборотоzdатність об'єктів цивільних прав. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Проблеми правового регулювання електронних правочинів. Правова природа недійсного правочину. Правові відмінності нікчемних та оспорюваних правочинів. Цивільно-правові наслідки недійсності правочину.

Тема 2 Концептуальні положення речового права.

Речове право в системі цивільного права України. Види та система речових прав. Законне та незаконне володіння. Обмеження та обтяження права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та особливості реалізації права власності на житло. Поняття та особливості припинення особистого сервітуту. Проблеми реалізації права власності на земельну ділянку. Визначення земельного сервітуту та його відмінності від оренди земельної ділянки. Правові проблеми здійснення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та права забудови земельної ділянки (суперфіцій). Науково-практичні проблеми захисту права власності.

Тема 3 Теоретичні положення про зобов'язання.

Вчення про зобов'язальне правовідношення. Підходи до класифікації зобов'язань. Заміна сторін у зобов'язанні. Цесія, новація, делегація, суброгація: правові проблеми застосування. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Правові проблеми реалізації застави. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Деліктні зобов'язання. Правові відмінності деліктних зобов'язань від кондикційних.

Тема 4 Особливості цивільно-правової відповідальності.

Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання грошових зобов'язань та правові наслідки їх порушення. Звільнення від цивільно-правової відповідальності. Страхування цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

Тема 5. Загальні науково-практичні положення спадкового права.

Теоретичні проблеми спадкового права. Суб'єкти та об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкова трансмісія та спадкове представлення. Проблемні аспекти спадкування за заповітом. Заповідальний відказ та особливості його реалізації. Зміна черговості при спадкуванні за законом. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація. Здійснення права на спадкування. Охорона спадкового майна. Практичні аспекти оформлення спадщини. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору. Відмінність спадкового договору від договору довічного утримання та заповіту подружжя.

Тема 6 Проблеми сучасного сімейного права.

Сім'я як об'єкт правової охорони. Співвідношення понять «розірвання шлюбу» та «визнання шлюбу недійсним». Особливості укладення та розірвання шлюбу з іноземним елементом. Правові наслідки конкубіату. Відшкодування моральної шкоди за сімейним законодавством України. Застосування позовної давності в сімейному праві. Відповідальність та санкції у сімейному праві. Проблемні питання визначення походження дитини від батьків. Вирішення спорів, пов'язаних з вихованням та місцем проживання дітей. Проблемні питання особистих немайнових відносин членів сім'ї. Правовий режим земельних ділянок та житла, набутих чоловіком, дружиною внаслідок приватизації. Корпоративні права подружжя. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя в шлюбі. Проблемні питання поділу спільного майна подружжя. Аліментні зобов'язання в цивілістичному процесі.

Тема 7 Проблеми сучасного житлового права.

Право на житло та його забезпечення Проблематика визначення поняття «житло». Обмеження та обтяження права власності на житло. Проблемні питання набуття права власності на житло. Поняття особистого житлового сервітуту та правові аспекти його реалізації. Особливості здійснення права користування житлом. Правові аспекти здійснення спільної власності співвласників багатоквартирного будинку. Проблемні питання утримання житлового фонду. Практичні проблеми укладення, зміни та розірвання договору найму житла.

Тема 8 Вчення про цивільні процесуальні відносини.

Концептуальні положення цивільно-процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Правове положення сторін у цивільному судочинстві. Представництво у цивільному судочинстві. Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб. Судова система України: стан та перспективи розвитку. Проблеми доступності правосуддя та правової допомоги.

Тема 9 Поняття та значення цивільної процесуальної форми.

Сутність цивілістичного процесу та його значення Проблема визначення поняття принципів цивільного процесуального права. Поняття та значення цивільної процесуальної форми. Поняття та значення цивільного процесу (цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства. Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів громадян та організацій. Процесуальні особливості наказного провадження. Поняття та значення окремого провадження.

Тема 10 Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства.

Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства. Початок перебігу та закінчення процесуальних строків. Актуальні питання поновлення та продовження процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Процесуальні строки на різних стадіях цивільного судочинства. Критерії оцінки розумності тривалості розгляду справи.

Тема 11 Теорія доказів в цивільному процесі.

Доказові факти. Правові презумпції. Збір доказів в цивільному процесі. Проблематика електронних доказів. Електронний документ, як джерело доказів в цивільному судочинстві. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів. Докази та доказування: співвідношення понять. Дослідження доказів, як етап процесу доказування в цивільному судочинстві. Проблеми оцінки критеріїв належності та допустимості доказів.

Тема 12 Особливості перегляду процесуальних рішень.

Система перегляду судових рішень в цивільному судочинстві. Апеляційне оскарження ухвал суду першої інстанції у цивільному судочинстві. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Особливості перегляду судових рішень Верховним Судом України. Підстави та порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини та проблеми їх виконання. Сучасні проблеми виконання судових рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1 Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2 Концептуальні положення речового права.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 3 Теоретичні положення про зобов'язання.	10		2			8	10		2			8
Тема 4 Особливості цивільно-правової відповідальності.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 5. Загальні науково-практичні положення спадкового права.	10	2	2			6	10					10
Тема 6 Проблеми сучасного сімейного права.	10	2	2			6	10	2				12
Тема 7 Проблеми сучасного житлового права.	10	2	2			6	10					10
Тема 8 Вчення про цивільні процесуальні відносини.	10		2			8	10	2				8
Тема 9 Поняття та значення цивільної процесуальної форми.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 10 Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 11 Теорія доказів в цивільному процесі.	10	2				8	10		2			10
Тема 12 Особливості перегляду процесуальних рішень.	10	2				8	10		2			10
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	10	10	-	-	100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Пр1. Правосуб'єктність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичних осіб, її зміст та види. Окремі Співвідношення правоздатності та суб'єктивних цивільних прав фізичних осіб. Проблеми захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Особливості правового статусу фізичної особипідприємця. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Оборотоzдатність об'єктів цивільних прав. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Проблеми правового регулювання електронних правочинів. Правова природа недійсного правочину. Правові відмінності нікчемних та оспорюваних правочинів. Цивільно-правові наслідки недійсності правочину	2
2	Пр2 Речове право в системі цивільного права України. Види та система речових прав. Законне та незаконне володіння. Обмеження та обтяження права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та особливості реалізації права власності на житло. Поняття та особливості припинення особистого сервітуту. Здійснення права власності на земельну ділянку. Визначення земельного сервітуту та його відмінності від оренди земельної ділянки. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій). Науково-практичні проблеми захисту права власності.	2
3	Пр3 Вчення про зобов'язання та зобов'язальне право. Підходи до класифікації зобов'язань. Заміна сторін у зобов'язанні. Цесія, новація, суброгація: правові проблеми застосування. Способи виконання зобов'язань. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Відмінність завдатку та авансу. Поняття, види застави. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Деліктні зобов'язання. Правові відмінності деліктних зобов'язань від кондикційних.	2
4	Пр4 Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання грошових зобов'язань та правові наслідки їх порушення. Звільнення від цивільно-правової відповідальності. Страхування цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.	2
5	Пр5 Теоретичні проблеми спадкового права. Суб'єкти та об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкова трансмісія та спадкове представлення. Проблемні аспекти спадкування за заповітом. Заповідальний відказ та особливості його реалізації. Зміна черговості при спадкуванні за законом. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація. Здійснення права на спадкування. Охорона спадкового майна. Практичні аспекти оформлення спадщини. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору. Відмінність спадкового договору від договору	2

	довічного утримання та заповіту подружжя.	
6	Пр6 Сім'я як об'єкт правової охорони. Співвідношення понять «розірвання шлюбу» та «визнання шлюбу недійсним». Особливості укладення та розірвання шлюбу з іноземним елементом. Правові наслідки конкубінату. Відшкодування моральної шкоди за сімейним законодавством України. Застосування позовної давності в сімейному праві. Відповідальність та санкції у сімейному праві. Проблемні питання визначення походження дитини від батьків. Вирішення спорів, пов'язаних з вихованням та місцем проживання дітей. Проблемні питання особистих немайнових відносин членів сім'ї. Правовий режим земельних ділянок та житла, набутих чоловіком, дружиною внаслідок приватизації. Корпоративні права подружжя. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя в шлюбі. Проблемні питання поділу спільного майна подружжя. Аліментні зобов'язання в цивілістичному процесі.	2
7	Пр7 Право на житло та його забезпечення Проблема визначення поняття «житло». Обмеження та обтяження права власності на житло. Проблемні питання набуття права власності на житло. Поняття особистого житлового сервітуту та правові аспекти його реалізації. Особливості здійснення права користування житлом. Правові аспекти здійснення спільної власності співвласників багатоквартирного будинку. Проблемні питання утримання житлового фонду. Практичні проблеми укладення, зміни та розірвання договору найму житла.	2
8	Пр8 Концептуальні положення цивільно-процесуальних правовідносин. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Правове положення сторін у цивільному судочинстві. Актуальні питання представництва у цивільному судочинстві. Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб. Судова система України: стан та перспективи розвитку. Проблеми доступності правосуддя та правової допомоги.	2
9	Пр 9 Сутність цивілістичного процесу та його значення. Проблема визначення поняття принципів цивільного процесуального права. Поняття та значення цивільної процесуальної форми. Поняття та значення цивільного процесу (цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства. Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів громадян та організацій. Процесуальні особливості наказного провадження. Поняття та значення окремого провадження.	2
10	Пр10 Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства» (денна) Початок перебігу та закінчення процесуальних строків. Актуальні питання поновлення та продовження процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Процесуальні строки на різних стадіях цивільного судочинства. Критерії оцінки розумності тривалості розгляду справи.	2
11	Пр11 Теорія доказів в цивільному процесі. Доказові факти. Правові презумпції. Збір доказів в цивільному процесі. Проблема електронних доказів. Електронний документ, як джерело доказів в цивільному судочинстві. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів. Докази та доказування: співвідношення понять. Дослідження доказів, як етап процесу доказування в цивільному судочинстві. Проблеми оцінки критеріїв належності та допустимості доказів.	
12	Пр 12 Система перегляду судових рішень в цивільному судочинстві.	

	Апеляційне оскарження ухвал суду першої інстанції у цивільному судочинстві. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Особливості перегляду судових рішень Верховним Судом України. Підстави та порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини та проблеми їх виконання. Сучасні проблеми виконання судових рішень.	
	Разом:	20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1 Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини.	6
2	Тема 2 Концептуальні положення речового права.	6
3	Тема 3 Теоретичні положення про зобов'язання.	8
4	Тема 4 Особливості цивільно-правової відповідальності.	6
5	Тема 5. Загальні науково-практичні положення спадкового права.	6
6	Тема 6. Проблеми сучасного сімейного права.	6
7	Тема 7 Проблеми сучасного житлового права	6
8	Тема 8 Вчення про цивільні процесуальні відносини	8
9	Тема 9 Поняття та значення цивільної процесуальної форми.	6
10	Тема 10 Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства.	6
11	Тема 11 Поняття доказів та доказування у цивільному процесі.	8
12	Тема 12 Особливості перегляду процесуальних рішень	8
	Разом	80

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять	Форми контролю	Кількість балів
Тема 1 Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини.	Анотація матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	5
Тема 2 Концептуальні положення речового права.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної роботи	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень.	5
Тема 3 Теоретичні положення про зобов'язання.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Робота з Інтернет- ресурсами	5

Тема 4 Особливості цивільно-правової відповідальності.	Анотація матеріалу за темою. Виконання завдань практичної роботи	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	5
Тема 5. Загальні науково-практичні положення спадкового права.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань. Представлення презентацій.	5
Тема 6. Проблеми сучасного сімейного права.	Анотація матеріалу за темою. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	5
Тема 7 Проблеми сучасного житлового права	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	5
Тема 8 Вчення про цивільні процесуальні відносини	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	5
Тема 9 Поняття та значення цивільної процесуальної форми.	Анотація матеріалу за темою. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	5
Тема 10 Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних	Тестування	5
Тема 11 Поняття доказів та доказування у цивільному процесі.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних	Підготовка презентації	5
Тема 12 Особливості перегляду процесуальних рішень	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	5

8. Методи навчання

1. Лекції із застосуванням пояснювально-ілюстративного методу, із використанням роздаткового матеріалу та мультимедійних презентацій.
2. Практичні заняття з застосуванням інтерактивних методів проведення практичних занять (режим бесіди, діалогу).
3. Складання опорного конспекту теми, побудова структурної схеми окремого питання, систематизація інформації у вигляді таблиці тощо;
4. Методи та прийоми активізації навчальної діяльності студента під час лекційних та практичних завдань (дискусія, дебати тощо).
5. Поточне консультування. Самостійна робота студентів з літературними та Інтернет-джерелами.
6. Презентація результатів виконаних завдань та досліджень студентом.

9. Методи контролю

При вивченні здобувачами дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права і процесу» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти:

1. Аналогія закону та аналогія права: проблеми правозастосування.
2. Правосуб'єктність фізичної особи та порядок її реалізації.
3. Підстави та порядок надання повної цивільної дієздатності.
4. Обмеження дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною: проблемні аспекти.
5. Фізична особа-підприємець як суб'єкт цивільних правовідносин.
6. Наукові теорії щодо сутності юридичної особи.
7. Порядок створення юридичної особи.
8. Припинення юридичної особи: форми, порядок, підстави.
9. Поняття, ознаки та умови дійсності правочинів.
10. Класифікація правочинів: науковий та законодавчий підходи.
11. Поняття та види недійсних правочинів.
12. Правові наслідки правочинів, які вчинено під впливом помилки, обману, насильства.
13. Правові наслідки недійсності правочину.
14. Позовна давність в цивільному праві України.
15. Правові наслідки спливу позовної давності.
16. Поняття, правова природа та види представництва.
17. Право власності на житло: актуальні питання забезпечення та реалізації.
18. Право власності на землю: актуальні питання забезпечення та реалізації.
19. Набуття права власності за набувальною давністю.
20. Віндикаційний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання.
21. Негаторний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання.
22. Позов про визнання права власності: актуальні питання.
23. Реквізиція та конфіскація як способи припинення права власності.
24. Здійснення права спільної сумісної власності.
25. Цесія та проблеми її здійснення в цивільному праві.
26. Наукові та законодавчі підходи до класифікації договорів.
27. Публічні договори в цивільному праві та їх юридична характеристика.
28. Поняття та види неустойки в науці цивільного права.
29. Заповіт подружжя: проблемні аспекти.
30. Правова природа заповідальних розпоряджень заповідача.
31. Спадкова трансмісія та спадкування за правом представлення: особливості застосування.
32. Особливості спадкового договору.
33. Прийняття та відмова від спадщини: проблеми теорії та практики.
34. Захист цивільних прав нотаріусом.
35. Поняття та істотні умови договору купівлі-продажу.
36. Обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
37. Договір роздрібної купівлі-продажу: проблемні аспекти.
38. Права покупця в разі придбання товару неналежної якості: проблеми теорії та практики.
39. Права покупця в разі придбання товару належної якості: проблеми теорії та практики.

40. Особливості правового регулювання договору дарування.
41. Розірвання договору дарування.
42. Особливості правового регулювання договору ренти.
43. Договір довічного утримання (догляду): проблеми теорії та практики.
44. Розірвання договору довічного утримання (догляду).
45. Підстави розірвання договору найму (оренди).
46. Договір прокату: особливості правового регулювання.
47. Договір найму (оренди) земельної ділянки: проблеми правового регулювання.
48. Договір лізингу: проблеми правового регулювання.
49. Договір найму (оренди) транспортного засобу: теорія та практика застосування.
50. Оренда житла з викупом як особливий вид договору найму (оренди) житла.
51. Договір підряду: проблеми теорії та практики.
52. Види перевезень за законодавством України.
53. Договір перевезення вантажу: особливості правового регулювання.
54. Договір перевезення пасажирів та багажу: особливості правового регулювання.
55. Види зберігання: законодавчі та наукові підходи.
56. Договір страхування: проблеми теорії та практики.
57. Договір доручення та договір комісії: порівняльна характеристика.
58. Договір управління майном: проблеми теорії та практики.
59. Договір позики: проблеми теорії та практики.
60. Кредитний договір: проблеми теорії та практики.
61. Особливості правового регулювання договору банківського рахунку.
62. Договір банківського вкладу: проблеми теорії та практики.
63. Особливості юридичної природи договору факторингу.
64. Окремі проблеми вчення про відповідальність в цивільному праві.
65. Вчення про перспективну та ретроспективну відповідальність – аналіз концепцій.
66. Види і форми цивільно-правової відповідальності.
67. Проблеми субсидіарної відповідальності.
68. Умови цивільно-правової відповідальності.
69. Обставини, що звільняють від відповідальності у цивільному праві.
- Особливості цивільної відповідальності малолітньої особи.
70. Особливості цивільної відповідальності неповнолітньої особи.
71. Відповідальність юридичних осіб.
72. Умови відповідальності за завдану моральну шкоду.
73. Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист.
74. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності.
75. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності.
76. Цивільно-процесуальне законодавство, межі його дії.
77. Поняття і види цивільного судочинства.
78. Стадії цивільного судочинства.
79. Загальні положення статусу судді.
80. Поняття і ознаки сторони у цивільному процесі. Права і обов'язки сторін.
81. Процесуальна співучасть.
82. Правовий статус секретаря судового засідання.
83. Правовий статус судового розпорядника.
84. Правовий статус свідка як учасника цивільного процесу.
85. Правовий статус експерта як учасника цивільного процесу.
86. Правовий статус перекладача, спеціаліста, особи, яка надає правову допомогу у цивільному процесі.
87. Поняття і види позовів.
88. Поняття і сутність судового розгляду.
89. Порядок судового розгляду.
90. Закриття провадження у справі. Залишення заяви без розгляду.
91. Поняття, мета, умови заочного розгляду справи.

92. Перегляд, оскарження, скасування заочного рішення суду. Повторне заочне рішення.
 93. Поняття і види підсудності цивільних справ.
 94. Поняття і види доказів.
 95. Письмові докази як засіб доказування у цивільному процесі.
 96. Рішення суду: види, вимоги до нього і зміст.
 97. Поняття і види судових витрат. Розподіл судових витрат.
 98. Особливості розгляду справ окремого провадження про надання права на шлюб, про розірвання шлюбу за заявою подружжя, яке має дітей.
 99. Особливості розгляду справ окремого провадження про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
 100. Сутність, значення та особливості апеляційного провадження.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	

64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	

13. Методичне забезпечення

1. Посібники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

14. Рекомендована література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків : Право, 2017.–808 с.

8. Ільків О. В. *Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України*: монографія / О. В. Ільків. – Рівне: О. Зень, 2021. – 456 с.
9. Васильєв С. В. Цивільний процес: Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.
10. Науково-практичний коментар Цивільно процесуального кодексу України : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Акад наук вищ. шк. України М. М. Ясинка ; [наук. Ред. Й. Г. Богдан та ін.] . - Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. - 602 с
11. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. - Київ : Юрінком Інтер, 2019. - 1046с.
12. «Проблеми цивільного права та процесу» 24.05.2019 Тези доповідей учасників науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті Олександра Анатолійовича Пушкіна
13. Сімейне право: підручник Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка/ за ред. О. В. Дзери - Київ: Юрінком 2020 . 520с
14. Майданик Р. А. *Речове право*: підручник / Київ: Алерта, 2019. 1102 с.
15. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс. ПАІС. 2020. 464 с.
16. Васильєв С.В. Цивільне судочинство крізь призму судової практики. Алерта. 2021. 304с.
17. Голубєва Н.Ю. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів. Фенікс. 2021. 344с.